

Rajavartiolaitos

SM:n rajavartio-osasto / oikeudellinen osasto

Luonnos hallituksen esitykseksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain ja rajavartiolain muuttamisesta

Sisäministeriön rajavartio-osasto on pyytänyt poliisiosastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain ja rajavartiolain muuttamisesta.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi Rajavartiolaitoksen siviilivirkojen täytömenettelyä koskevaa sääntelyä siten, että Rajavartiolaitoksen hallinnosta annettuun lakiin lisättäisiin uusi säännös, jonka perusteella valmiuden tai maanpuolustuksen kannalta keskeisiä Rajavartiolaitoksen siviilivirkoja voitaisiin täyttää niitä haettavaksi julistamatta, jos tehtävän luonne sitä välttämättä edellyttäisi. Rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia ja rajavartiolakia (578/2005) muutettaisiin myös siten, että Raja- ja merivartiokoululla opiskelevat kadetit voisivat vakavissa erityistilanteissa tukea Rajavartiolaitoksen toimintaa.

Poliisiosasto toteaa lausuntonaan oman toimialansa näkökulmasta seuraavaa:

Lailla poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta (1130/2022) säädettiin muutoksista, joiden perusteella eräät suojelupoliisin, keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin virat tai virkasuhteet voidaan täyttää niitä haettavaksi julistamatta, jos tehtävän luonne sitä välttämättä edellyttää. Tietyt virat tulisi aina julistaa haettaviksi.

Lausuntokierroksella olevassa luonnoksessa ehdotetaan vastaavaa muutosta Rajavartiolaitoksen tiettyihin valmiuden ja maanpuolustuksen kannalta keskeisiin siviilivirkoihin, kuten esimerkiksi suojelupoliisin osalta säädettiin em. lakimuutoksessa. Rajavartiolaitoksen sotilasvirkojen osalta tämä on jo mahdollista. Keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin osalta viran täyttäminen haettavaksi julistamatta on säädetty luonnoksessa ehdotettavaa rajatummaksi. Luonnoksen sääntely poikkeaisi myös siinä, että poliisin osalta on säädetty tarkemmin tilanteista, jos virka tai virkasuhde täytetään kuitenkin julkisessa hakumenettelyssä. Tällöin esimerkiksi nimitietoja voidaan jättää ilmoittamatta hakijoille. Siten poliisia koskeva voimassa oleva sääntely on tietyiltä osin tarkkarajaisempaa hallituksen esityksessä (HE 118/2022 vp) tarkemmin kuvatulla tavalla.

Lisäksi poliisiosasto esittää jatkovalmistelussa arvioitavaksi, onko tarpeen täsmentää ehdotettavaa 9 § 3 momenttia tietyiltä osin, ettei asetuksenantovaltuutuksesta muodostu tarpeettoman avointa. Perusteluissa ilmeni tosin, että määräaikaisuudella tulee olla asianmukainen peruste eli rajavartiolaitoksen toimialaan kuuluvan vakavan erityistilanteen hoitaminen. Samalla voisi harkita sanan ”määräaikaisesti” korvaamista virkamiesoikeudessa vakiintuneempaan ilmaisuun ”määräaikaiseen virkasuhteeseen”. Poliisiosasto nostaa esille jatkovalmistelua varten esimerkiksi poliisin hallinnosta annetun asetuksen (158/1996) 16 § 2 momentin, jossa on määritelty ne virkanimikkeet, joihin koulutuksessa olevia voidaan opintojen yhteydessä nimittää ja myös määräjän pituus on määritelty.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Muilta osin poliisiosastolla ei ole lausuttavaa luonnoksesta. Lopuksi poliisiosasto toteaa selvyiden vuoksi, että suojelupoliisin toimiala kuuluu sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikölle. Poliisiosasto on kuitenkin keskustellut sen kanssa valmistelun aikana. Kansallisen turvallisuuden yksikkö on esittänyt pohdittavaksi, tulisiko suojelupoliisia koskeva osuus sijoittaa mahdollisessa hallituksen esityksessä oman "siviilitiedusteluviranomaiset" - väliotsakkeensa alle.

Osastopäällikkö

Tomi Vuori

Johtava asiantuntija

Heidi Kankainen

Liitteet

-

Jakelu

SM RO Oikeudellinen osasto

Tiedoksi

SM KTY Johanna Hakala
SM PO Stefan Gerkman
SM PO Riitta Aulanko
SM PO Heidi Aliranta

VN/1114/2023-SM-13

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: